VIth INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY EDUCATION

VI. ULUSLARARASI TARİH EĞİTİMİ SEMPOZYUMU

10 - 12 EKİM 2019 BOLU/TÜRKİYE
OCTOBER 10- 12, 2019 BOLU / TURKEY

ISHE 2019

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı İşbirliği ile,
Joint Symposium by Bolu Abant İzzet Baysal University and The Presidency of Atatürk Research Center

BİLDİRİ ÖZETLERİ ABSTRACTS

TARİHSEL/TOPLUMSAL HİKAYELER YAZMAK: ÇOCUKLAR MÜZEDE 329

BATI'NIN 'MODERN DÜNYAYI ŞEKİLLENDİREN BARBARLAR' YAKLAŞIMI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME 330

AMERİKAN LİSE TARİH DERS KİTAPLARINDA TÜRK TARİHİ İLE İLGİLİ OLAYLARIN ELE ALINIŞ BİÇİMİ 331

TEMATİK - KRONOLOJİK TARİH ÖĞRETİMİ TARTIŞMASI: BİR SOSYAL MEDYA ARAŞTIRMASI 333

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİ VELİLERİNİN TARİH DERSİNDEN BEKLENTİLERİ 334

OSMANLI DEVLETİ'NDE MUHTAÇ VE KİMSESİZ ÇOCUKLARIN KARŞILIKSIZ EĞİTİMİ 335

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TARİHE DAİR MERAKLARININ İNCELENMESİ: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ..... 336

ÖMÜR DEDİĞİN BELGESELİ ÜZERİNE BİR DEĞER ANALİZİ: SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI 337

CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE TÜRKİYE'YE DAVET EDİLEN YABANCI UZMANLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: JOHN DEWEY VE ALBERT MALCHE 338

ÜLKÜ MECMUASI'NA GÖRE CUMHURİYET'İN 10. YILINDA TARİH BİLİNCİ 339

SÖZLÜ TARİH YÖNTEMİYLE BİR YEREL TARİH ÇALIŞMASI: YALVAÇ-KUYUCAK KÖYÜ ÖRNEĞİ 340

ÖZEL YETENEKLİLER İÇİN TARİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİ..... 341

ORTAÖĞRENİM ÖĞRENCİLERİNİN TARİH DERSLERİNDE ARŞİV BELGELERİNİN KULLANIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 342

OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E İLK MEKTEPLER TALİMATNAMESİ..... 344

THE İSSUE OF WOMEN'S EDUCATİON İN OTTOMAN THOUGHT..... 345

ORTAÖĞRETİM TARİH DERS KİTAPLARINDA ARNAVUTLUK VE ARNAVUTLAR 346

KIBRIS TÜRK EĞİTİMİNİN GELİŞİMİNDE ÖNEMLİ BİR GİRİŞİM: TÜRK İŞLERİ KOMİSYONU 348

"BİZ" VE "ONLAR":..... 350

SELÇUKLULARDAN OSMANLILARA MEDRESELER: SİVAS GÖK MEDRESE (SAHİBİYE MEDRESESİ) ÖRNEĞİ 351

MÜHİMME DEFTERLERİNİN TARİH ARAŞTIRMALARI AÇISINDAN ÖNEMİ, 82 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ ÖRNEĞİ..... 353

MÜZEDEN GELECEĞE ENDÜSTRİ 4.0 355

AMERİKAN LİSE TARİH DERS KİTAPLARINDA TÜRK TARİHİ İLE İLGİLİ OLAYLARIN ELE ALINIŞ BİÇİMİ

İbrahim TURAN

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi

Türkler beşbin yıllık tarihleri boyunca üç kıtada 16 imparatorluk, onlarca küçük devlet ve beylik kurmuş, Dünya medeniyetine büyük katkılar sağlamışlardır. Bu nedenle Türklerin olmadığı bir Dünya tarihi yazılamaz. 39 ülkede kullanılan lise tarih ders kitapları incelendiğinde Güney Amerika kıtasındaki iki ülke hariç bu ülkelerin 37'sinde Türk tarihi ile ilgili konuların değişen oranlarda ele alındığı görülmektedir. Acaba bu ders kitaplarında verilen bilgiler Türk tarih ders kitapları ile uyuşmakta mıdır? Bu araştırmanın amacı Türk tarihi ile konuların oldukça geniş bir şekilde yer bulduğu Amerikan tarih ders kitaplarında Türk tarihi ile ilgili konuların nasıl ele alındığını ortaya koymaktır. Araştırma için kullanılan 6 kitap amaçlı örneklem yolu ile yaygın kullanılan ve tanınmış yayın evleri tarafından basılmış güncel Dünya tarihi lise ders kitapları arasından seçilmiştir. Bu kitaplarda Türk tarihi ile ilgili konuların ele alındığı metinler ve görseller belirlenmiş, daha sonra elde edilen veri nitel içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma bulgularına göre Amerikan Dünya tarihi ders kitaplarında "Asya Hunları, Uygurlar, Kırgızlar, Avrupa Hunları, Bulgarlar, Hazarlar, Peçenekler, Macarlar, Kıpçaklar, Selçuklu Devleti, Gazneliler, Babür Devleti, Osmanlı Devleti, Türkiye Cumhuriyeti" tarihine ait konulara yer verildiği görülmüştür. Bu konularda ele alınırken paylaşılan bilgiler birçok yerde Türk tarih ders kitaplarında verilen bilgiler ile çelişmektedir. Çelişkili konular hakkında ders kitabı yazarlarının genellikle yorum yapmaktan kaçındığı bu bilgileri kulladıkları kaynaklardan alıntılar yaparak yani başkalarının ağzından sundukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türk Tarihi, Amerikan Tarih Ders Kitapları, Çatışma, Dünya Tarihi,

THE WAY THE EVENTS RELATED TO TURKİSH HİSTORY ARE PRESENTED İN AMERİCAN HİGH SCHOOL HİSTORY TEXTBOOKS

During their five thousand years of history, the Turks established 16 emporia, dozens of small states and principalities on three continents and made great contributions to world civilization. Therefore, world history cannot be written without Turks. When the high school history textbooks from 39 countries are examined, it is seen that in 37 of these countries except the two countries in the South American continent, the subjects related to Turkish history are handled in varying proportions. Is the information given in these textbooks compatible with Turkish history textbooks? The aim of this research is to reveal how Turkish history is presented in American history textbooks where Turkish history and subjects are widely covered. The 6 books used for the research were selected among the current World history high school textbooks which were widely used and published by well-known publishing houses. In these books, texts and visuals that deal with the issues related to Turkish history were determined and the data obtained were subjected to qualitative content analysis. According to the findings the American world history textbooks "Huns of Asia, Uighurs, Kyrgyz, European Huns, Bulgarians, Khazars, Pechenegs, Hungarians, Kipchak, Seljuk State, Gazneliler, Mughal Empire, the Ottoman Empire, the Republic of Turkey" was observed that given to the subject of history. In dealing with these issues, the information shared in many places contradicts the information given in Turkish history textbooks. It is seen that textbook writers on contradictory subjects generally provide this information, which they avoid to comment, by quoting from the sources they use, in other words.

Keywords: Turkish History, American History Textbooks, Conflicts, World History